

Моніторинг змін законодавства за листопад 2025 року

Листопад	
17—21 листопада	
Документ	Коментар
За яких умов підприємства, що розробляють оборонні технології та інновації, визначатимуть критично важливими для ЗСУ	

КМУ уточнив перелік документів до звернення щодо критичності резидентів Дія Сіті

Постанова КМУ
«Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час»
від 27.01.2023 № 76
Чинна редакція від 13.11.2025
Зміни діють із 15.11.2025

КМУ постановою від 13.11.2025 № 1475 доповнив новими нормами Критерії та порядок, за якими здійснюється визначення підприємств, установ та організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, а також критично важливими для забезпечення потреб Збройних Сил, інших військових формувань в особливий період, затверджені постановою КМУ від 27.01.2023 № 76 (далі — Критерії та порядок).

Підприємство, яке набуло статусу резидента Дія Сіті, до звернення додає документи, що підтверджують виконання вимог:

початковий звіт про відповідність, а також засвідчені керівником копії правочинів та первинних документів, що підтверджують отримання підприємством за підсумками трьох повних місяців, наступних за місяцем набуття статусу резидента Дія Сіті, доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та роялті (якщо таких сум роялті не враховано в дохід від реалізації продукції), та/або грантів, та/або інвестицій — у розмірі не менше ніж еквівалент 20 000 євро за курсом НБУ станом на 1 січня поточного календарного року

або річний звіт про відповідність.

Крім того, деталізували перелік документів, які подають підприємства та постійні представництва нерезидентів / іноземних підприємств, щоб підтвердити статус.

Органу, який визначив підприємство критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, подають заяву. До неї додають копії документів про відповідність критеріям, зазначеним у пункті 2 Критеріїв та порядку, та інформацію, що підприємство подало в установленому порядку податкову звітність за останній податковий період.

ДО ТЕМИ

Як визначають підприємство критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період

КМУ доповнив категорії посад в ОМС ще однією посадою

<p>Розпорядження КМУ «Про віднесення посади державного інспектора з контролю за використанням та охороною земель до відповідної категорії посад в органах місцевого самоврядування» від 13.11.2025 № 1249-р Чинна редакція від 13.11.2025 Зміни діють із 13.11.2025</p>	<p>КМУ розпорядженням відніс посаду державного інспектора з контролю за використанням та охороною земель сільської, селищної, міської ради до шостої категорії посад в органах місцевого самоврядування. ДО ТЕМИ <u>Чи присвоюють в ОМС категорії посад</u> <u>Як присвоювати ранги посадовим особам ОМС</u></p>
<p>Державна регуляторна служба затвердила План перевірок на 2026 рік</p>	
<p>Наказ ДРС «Про затвердження Плану здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) органів державного нагляду (контролю) на 2026 рік» від 14.11.2025 № 189 Чинна редакція від 14.11.2025 Зміни діють із 14.11.2025</p>	<p>Державна регуляторна служба України наказом від 14.11.2025 № 189 затвердила План здійснення комплексних заходів державного нагляду / контролю органів державного нагляду / контролю на 2026 рік (далі — План). Його затверджують щороку. Планові перевірки суб'єктів господарювання здійснюють відповідно до річних планів органів державного нагляду / контролю. Якщо той самий суб'єкт господарювання внесли до річних планів здійснення заходів державного нагляду / контролю різних органів — це підстава провести щодо такого суб'єкта господарювання комплексну планову перевірку. Водночас КМУ <u>постановою</u> від 13.03.2022 № 303 на період воєнного стану припинив проведення планових та позапланових заходів державного нагляду / контролю. Проте затвердження Плану є наміром планування заходів державного нагляду / контролю відповідними органами. Органи державного нагляду / контролю в період воєнного стану можуть здійснювати лише позапланові <u>перевірки</u> у певних випадках. ДО ТЕМИ <u>Як проходять перевірки з праці під час воєнного стану</u> <u>Чи проводять планові перевірки з праці згідно з планом Держпраці на 2025 рік</u></p>
<p>Мінфін затвердив методику, за якою верифікуватиме компенсацію витрат на облаштовані робочі місця для осіб з інвалідністю</p>	
<p>Наказ Мінфіну «Про затвердження Методики</p>	<p>Мінфін наказом затвердив Методику верифікації компенсації фактичних витрат за облаштування</p>

<p><u>верифікації компенсації фактичних витрат за облаштування робочих місць / місць провадження господарської діяльності / незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю»</u> від 16.10.2025 № 529 Чинна редакція від 16.10.2025 Документ не набрав чинності</p>	<p>робочих місць / місць провадження господарської діяльності / незалежної професійної діяльності для осіб з інвалідністю (далі — Методика). Методика визначає єдиний підхід до верифікації компенсації фактичних витрат за облаштовані робочі місця для осіб з інвалідністю. Для верифікації компенсації Мінфін порівнюватиме дані про заявника та працевлаштовану особу з інвалідністю, що зазначили в заяві про надання компенсації та документах, які до неї додали, а також інформацію суб'єктів надання інформації. Відомості про заявників і працевлаштованих осіб з інвалідністю для заяви на компенсацію з додатками формує та надає Державний центр зайнятості зі своїх інформаційних систем. Для верифікації Мінфін використовуватиме інформацію з автоматизованих інформаційних систем, реєстрів, баз даних, володільцем, розпорядником, держателем та/або адміністратором яких є суб'єкти надання інформації. ДО ТЕМИ <u>Компенсація за облаштування робочого місця для особи з інвалідністю</u></p>
<p>10—14 листопада</p>	
<p>Урегулювали питання, як забезпечуватимуть законність і прозорість у діяльності органів місцевого самоврядування</p>	
<p><u>Кодекс адміністративного судочинства України</u> від 06.07.2005 № 2747-IV Чинна редакція від 31.10.2025</p> <p>Закон України <u>«Про місцеве самоврядування в Україні»</u> від 21.05.1997 № 280/97-ВР Чинна редакція від 31.10.2025</p> <p>Закон України <u>«Про місцеві державні адміністрації»</u> від 09.04.1999 № 586-XIV Чинна редакція від 08.01.2025</p>	<p>Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення законності та прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування» від 05.11.2025 № 4677-IX:</p> <ol style="list-style-type: none"> Визначили, що контролює: <ul style="list-style-type: none"> акти обласних рад — центральний орган виконавчої влади, визначений КМУ; акти районних рад — обласна державна адміністрація; акти сільських, селищних, міських рад — районна державна адміністрація. Встановили, що заходами здійснення державного нагляду за актами органів місцевого самоврядування (ОМС) є: <ul style="list-style-type: none"> вимога усунути порушення закону; звернення до суду з позовом визнати акт ОМС

Зміни діятимуть через 12 місяців після того, як припинять чи скасують воєнний стан в Україні

чи його окремі положення незаконним чи протиправним та скасувати його / визнати нечинним.

3. Передбачили, що органи із забезпечення законності та місцеві держадміністрації, щоб запобігти порушенням законності в актах ОМС: не менше одного разу на квартал письмово надаватимуть ОМС інформацію про зміни в законодавстві, що стосуються місцевого самоврядування, практику забезпечення законності актів ОМС; за зверненням обласної, місцевої ради, голови обласної ради, сільського, селищного, міського голови, а в окремих випадках — секретаря відповідної ради, голови районної, районної у місті ради надаватимуть консультації, як застосовувати законодавство у відповідних ОМС.

4. Внесли зміни до Кодексу адміністративного судочинства України, які уточнюють порядок розгляду справ щодо законності актів ОМС.

Президент підписав Закон, що вдосконалює систему соціальної підтримки сімей із дітьми

Закон України
«Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю»
від 16.11.2000 № 2109-III
Чинна редакція від 01.01.2025

Закон України
«Про державну допомогу сім'ям з дітьми»
від 21.11.1992 № 2811-XII
Чинна редакція від 12.09.2025

Закон України
«Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»
від 09.07.2003 № 1058-IV
Чинна редакція від 07.09.2025

Закон України
«Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»
від 08.07.2010 № 2464-VI
Чинна редакція від 04.11.2025

14 листопада 2025 р. Президент підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню материнства (батьківства) з професійною діяльністю» від 05.11.2025 № 4681-IX.

Він передбачає такі види виплат:

- 50 000 грн — одноразова допомога при народженні дитини;
- 7000 грн — допомога у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам, які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- 7000 грн — допомога для догляду за дитиною до досягнення однорічного віку. У разі призначення такого виду допомоги для догляду за дитиною з інвалідністю її розмір становитиме 10 500 грн;
- 8000 грн — допомога «є Ясла» для догляду за дитиною, якщо мати або інший законний представник дитини, які фактично доглядали за нею, почали працювати в режимі повного робочого часу. Розмір такої допомоги для догляду за дитиною з інвалідністю — 12 000 грн;

<p>Закон України «<u>Про вищу освіту</u>» від 01.07.2014 № 1556-VII Чинна редакція від 22.09.2025</p> <p>Закон України «<u>Про фахову передвищу освіту</u>» від 06.06.2019 № 2745-VIII Чинна редакція від 31.10.2025</p> <p>Закон України «<u>Про професійну освіту</u>» від 21.08.2025 № 4574-IX Чинна редакція від 21.08.2025</p> <p>Зміни діятимуть із 01.01.2026, крім окремих положень, які діятимуть із 01.01.2027</p>	<p>8000 грн — грошова виплата «є Садок».</p> <p>ДО ТЕМИ <u>Чи втратить батько право на допомогу при народженні дитини, якщо під час відпустки для догляду до 3 років оформиться ФОПом</u> <u>Чи надавати відпустку при народженні дитини без свідоцтва про народження</u></p>
<p>КМУ унормував оплату праці держслужбовців органу державного фінансового контролю</p>	
<p>Постанова КМУ «<u>Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України</u>» від 03.02.2016 № 43 Чинна редакція від 13.11.2025</p> <p>Постанова КМУ «<u>Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями</u>» від 20.04.2016 № 306 Чинна редакція від 13.11.2025</p> <p>Зміни діють із 14.11.2025</p>	<p>КМУ постановою від 13.11.2025 № 1445 затвердив:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Порядок присвоєння спеціальних звань державним службовцям органу державного фінансового контролю, його міжрегіональних територіальних органів; • розмір доплат до посадових окладів за спеціальне звання державних службовців органу державного фінансового контролю, його міжрегіональних територіальних органів; • Порядок встановлення, зупинення виплати, зменшення чи скасування доплат за спеціальне звання, за інтенсивність праці, за виконання особливо важливої роботи державним службовцям органу державного фінансового контролю, його міжрегіональних територіальних органів. <p>Передбачили, що держслужбовцям органу державного фінансового контролю, його міжрегіональних територіальних органів встановлюють:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посадовий оклад відповідно до <u>Схеми посадових окладів на посадах держслужби з урахуванням сімей і рівнів посад, юрисдикції та типів державних органів у 2025 році</u>, затвердженої постановою КМУ від 29.12.2023 № 1409 (далі — Постанова № 1049);

	<ul style="list-style-type: none"> · надбавку за вислугу років на держслужбі на рівні 2% посадового окладу держслужбовця за кожний календарний рік стажу держслужби, але не більш як 30% посадового окладу; · надбавку за ранг держслужбовця в розмірі, затвердженому Постановою № 1409; · доплату за спеціальне звання, за інтенсивність праці, за виконання особливо важливої роботи; · доплату до посадового окладу за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці.
Як визначати перелік посад в ОМС, які виконуватимуть функції з обслуговування	
<p>Постанова КМУ «Про затвердження критеріїв визначення переліку посад працівників органів місцевого самоврядування, які виконують функції з обслуговування» від 13.11.2025 № 1450 Чинна редакція від 13.11.2025 Документ набере чинності одночасно із Законом України «<u>Про службу в органах місцевого самоврядування</u>» від 02.05.2023 № 3077. Це відбудеться через шість місяців з дня, коли його опублікують, але не раніше ніж через шість місяців з дня, коли припинять чи скасують воєнний стан</p>	<p>КМУ постановою від 13.11.2025 № 1450 затвердив Критерії визначення переліку посад працівників органів місцевого самоврядування, які виконують функції з обслуговування. Критеріями, за якими визначатимуть перелік посад працівників органів місцевого самоврядування (ОМС), які виконують функції з обслуговування, є зміст та характер роботи працівників ОМС, яка пов'язана із забезпеченням належних умов функціонування ОМС та діяльності посадових осіб місцевого самоврядування.</p> <p>Визначили чіткий перелік робіт, що пов'язані зі створенням належних умов функціонування ОМС та діяльності посадових осіб місцевого самоврядування.</p> <p>Посаду працівника ОМС відноситимуть до посад, за якими виконуватимуть функції з обслуговування, якщо працівник виконає один або більше видів таких робіт. Водночас ураховуватимуть регламенти, директиви, професійні стандарти, ДКХП тощо.</p> <p>ДО ТЕМИ <u>Як добирати посади в ОМС</u> <u>Як приймати на роботу в ОМС</u></p>
Як розробляти та оформляти програми підвищення кваліфікацій держслужбовців, посадових осіб ОМС та депутатів місцевих рад	
<p>Наказ НАДС «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення та оформлення програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних</p>	<p>10 листопада 2025 року НАДС наказом № 149-25 внесло зміни до Методичних рекомендацій щодо розроблення та оформлення програм підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб</p>

<p>адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» від 13.03.2020 № 38-20 Чинна редакція від 10.11.2025 Зміни діють із 10.11.2025</p>	<p>місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затверджених наказом НАДС від 13.03.2020 № 38-20 (<i>далі</i> — Методичні рекомендації), і виклало їх у новій редакції. Методичні рекомендації підготували, щоб надати методичну допомогу суб'єктам надання освітніх послуг у сфері професійного навчання (<i>далі</i> — провайдери). Методичні рекомендації містять детальні вимоги: <ul style="list-style-type: none"> • як розробляти програми підвищення кваліфікації; • оформляти програми підвищення кваліфікації. Провайдерам слід не рідше ніж раз на три роки переглядати й оновлювати програми підвищення кваліфікації. Мета — узгодити їх зміст із законодавством, урахувати інноваційні процеси в держуправлінні та ОМС, а також ухвалені чи переглянуті відповідні профстандарти. ДО ТЕМИ <u>Як оформити та оплатити підвищення кваліфікації працівників</u> </p>
<p>3—7 листопада</p>	
<p>Закон про особливі умови бронювання на 45 днів почне діяти 4 грудня</p>	
<p>Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 № 3543-XII Чинна редакція від 21.08.2025</p> <p>Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX Чинна редакція від 01.10.2025</p> <p>Закон України «Про Військового омбудсмана» від 17.09.2025 № 4603-IX Чинна редакція від 09.10.2025</p> <p>Зміни діятимуть із 04.12.2025</p>	<p>Закон України «<u>Про внесення змін до деяких законів України щодо організації трудових відносин в умовах воєнного стану</u>» від 09.10.2025 № 4630-IX вніс зміни в низку нормативно-правових актів. Критично важливі підприємства для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань або функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період у сфері оборонно-промислового комплексу (ОПК) зможуть бронювати військовозобов'язаних працівників: <ul style="list-style-type: none"> • у яких немає або неналежні військово-облікові документи (ВОД); • які не перебувають на військовому обліку; • які не уточнили персональних даних, зазначених у <u>підпункті 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку»</u> від 11.04.2024 № 3633-IX; </p>

	<p>які в розшуку за порушення правил військового обліку, законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію. Строк бронювання таких працівників не може перевищувати 45 календарних днів із дня, коли уклали трудовий договір. Бронюватимуть працівників на таких умовах не більше ніж один раз на один календарний рік. Не може перевищувати 45 календарних днів строк випробування для будь-якої категорії працівників, якщо трудовий договір з військовозобов'язаним укладають на критично важливому підприємстві для забезпечення потреб ЗСУ, інших військових формувань або функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період у сфері ОПК. ДО ТЕМИ <u>Бронювання працівників під час війни у Дії</u></p>
<p>Гранти на бізнес, цифровізація послуг та підвищення виплат для ветеранів, — рішення Уряду</p>	
<p>Постанова КМУ <u>«Про затвердження Порядку залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану»</u> від 13.07.2011 № 753 Чинна редакція від 29.10.2025</p> <p>Постанова КМУ <u>«Про затвердження Порядку видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності деяких категорій громадян на ринку праці»</u> від 20.03.2013 № 207 Чинна редакція від 29.10.2025</p> <p>Постанова КМУ <u>«Деякі питання надання грантів бізнесу»</u> від 21.06.2022 № 738 Чинна редакція від 29.10.2025</p> <p>Постанова КМУ <u>«Про затвердження Порядку професійної підготовки, перепідготовки та підвищення</u></p>	<p>КМУ постановою від 29.10.2025 № 1402 вніс зміни до низки постанов. Зміни запроваджують цілісну систему економічної реінтеграції ветеранів війни: від професійного навчання й підтримки у працевлаштуванні — до розвитку власної справи. Основні новації:</p> <ul style="list-style-type: none"> • суспільно корисні роботи — участь у таких роботах ветеранів війни та осіб, звільнених з військової служби, можлива без набуття статусу безробітного. Оплата для ветеранів війни передбачена в розмірі двох мінімальних зарплат; • професійна адаптація — особи, що протягом останніх двох років проходили профадаптацію, мають право отримати ваучер, щоб перекваліфікуватися чи підвищити кваліфікацію; • гранти для ветеранів — підприємці-ветерани, які не отримували раніше іншого гранту, мікрогранту чи іншої фінансової підтримки від Українського ветеранського фонду, можуть подати заявку на грант, щоб створити або розвинути власний бізнес; • компенсація для роботодавців — під час воєнного стану роботодавці, які за скеруванням центру зайнятості працевлаштували учасників

кваліфікації зареєстрованих безробітних»

від 24.03.2023 № 264

Чинна редакція від 29.10.2025

Постанова КМУ

«Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації зареєстрованих безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу»

від 30.03.2023 № 446

Чинна редакція від 29.10.2025

Постанова КМУ

«Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб»

від 02.08.2024 № 881

Чинна редакція від 29.10.2025

Зміни діють із 04.11.2025

Постанова КМУ

«Про затвердження Порядку надання соціальних послуг суб'єктам ринку праці кар'єрними радниками, спеціалізованими кар'єрними радниками, консультантами по роботі з роботодавцями»

від 17.03.2023 № 237

Чинна редакція від 27.12.2023

Зміни діятимуть із 18.11.2025

бойових дій, зможуть отримувати компенсацію в розмірі 100% витрат на оплату праці, але не більше ніж 1,5 мінімальної зарплати;
кар'єрна підтримка — кар'єрні радники й фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб (далі — фахівці із супроводу ветеранів) надаватимуть індивідуальний супровід ветеранам війни за їх згодою під час працевлаштування та протягом шести місяців після нього;
цифровізація процесів — спростили процедуру реєстрації у службі зайнятості.

ДО ТЕМИ

Як інтегрувати ветеранів у колектив — практичні поради

Оплату праці за суспільно корисні роботи у прифронтових областях підвищать

Мінекономіки оновив перелік професій та спеціальностей, для навчання за якими можуть видати ваучер

Компенсації за працевлаштування зареєстрованих безробітних за направленням центру зайнятості

Наталія Теряхіна: «Адаптація ветеранів — ключовий складник стратегії управління персоналом»

Уряд цифровізує соціальні послуги у сфері зайнятості населення

Постанова КМУ

«Про реалізацію експериментального проекту щодо оптимізації та цифровізації соціальних послуг у сфері зайнятості населення»

від 29.10.2025 № 1403

Чинна редакція від 29.10.2025

Зміни не набрали чинності

КМУ постановою від 29.10.2025 №1403 запускає експериментальний проект протягом двох років із дня, коли вона набере чинності.

Мета експериментального проекту:

цифровізувати процеси та процедури з надання та отримання соцпослуг;
розширити доступ населення до профнавчання та присвоєння / підтвердження повної та/або часткової професійної кваліфікації;
спростити реєстрацію, перереєстрацію зареєстрованих безробітних та надання інших соцпослуг;

	<ul style="list-style-type: none"> · підвищити ефективність працевлаштування та якості соцпослуг; · створити єдиний цифровий простір для взаємодії між суб'єктами ринку праці, іншими фізичними та юридичними особами та Державною службою зайнятості, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з питань зайнятості населення; · забезпечити контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері зайнятості населення. <p>Координатором експериментального проекту є Мінекономіки, а відповідальним за його реалізацію — Державний центр зайнятості.</p>
КМУ уточнив умови контрактів та оплати праці керівників держпідприємств	
<p>Постанова КМУ «Про Типову форму контракту з керівником підприємства, що є у державній власності» від 02.08.1995 № 597 Чинна редакція від 05.11.2025</p> <p>Постанова КМУ «Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств» від 19.05.1999 № 859 Чинна редакція від 05.11.2025</p> <p>Зміни діють із 07.11.2025</p>	<p>КМУ постановою від 05.11.2025 № 1408 узгоджує положення контракту керівників держпідприємств і пов'язує умови матеріального забезпечення керівника, зокрема винагороду, безпосередньо з підготовкою об'єкта приватизації до проведення аукціону в частині забезпечення збереження активів об'єкта приватизації.</p> <p>Керівнику держпідприємства можуть виплачувати винагороду, якщо він сприятиме приватизації об'єкта й виконуватиме завдання органу приватизації, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> · підготує об'єкт приватизації до аукціону та збереже його активи; · проведе за потреби у визначені строки інвентаризацію та переоцінку активів; · зареєструє установчі документи і права власності на об'єкти нерухомого майна та земельні ділянки; · забезпечить на вимогу Фонду держмайна доступ до інформації про об'єкт приватизації за визначеним переліком, у відсотковому розмірі від ціни його продажу за результатами приватизації. <p>ДО ТЕМИ <u>Як укласти, продовжити, припинити контракт</u></p>